

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE”, IAȘI
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – ALEXANDRU ROSETTI”, BUCUREȘTI
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ „SEXTIL PUȘCARIU”, CLUJ-NAPOCA

**LEXICOGRAFIA ACADEMICĂ ROMÂNEASCĂ.
PROVOCĂRILE INFORMATIZĂRII
AcadLexi 2025**

Volumul cuprinde lucrări prezentate la ediția a XIV-a a Colocviului cu participare internațională „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”. AcadLexi 2025 (<https://philippide.ro/acadlexi.html>).

Coordonatori de volum: Elena Isabelle Tamba, Mariana Nastasia

Editori:

Alexandru Anghelina
Iulia Barbu-Comaromi
Călina Ciocoiu
Alexandra Ilie
Mircea Minică
Andreea-Nora Pușcaș

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Ana-Maria Minuț
CS I dr. Gabriela Haja

Coperta: Lucian Săcrieru-Dragomir

ISSN: 3008-6159

ISSN-L: 3008-6159

DOI: https://doi.org/10.52257/30086159_2025

© 2025 Editorii volumului. Toate drepturile rezervate.

Universitatea Babeș-Bolyai

Presa Universitară Clujeană

Str. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40)-264-597.401

E-mail: editura@ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE”, IAȘI
INSTITUTUL DE LINGVICĂ „IORGU IORDAN – ALEXANDRU ROSETTI”, BUCUREȘTI
INSTITUTUL DE LINGVICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ „SEXTIL PUȘCARIU”, CLUJ-NAPOCA

ACTELE COLOCVIULUI INTERNAȚIONAL „LEXICOGRAFIA ACADEMICĂ ROMÂNEASCĂ. PROVOCĂRILE INFORMATIZĂRII” AcadLexi 2025

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2025

LINGVISTICA POLITICĂ A DEZVOLTĂRII. ECOSISTEMUL DE CUNOAȘTERE, CA SISTEM LINGVISTIC

CODRIN DINU VASILIU*

Argument

De obicei, pentru drumurile cu avionul, iau cu mine aceeași carte. Aproape de fiecare dată, mă însoțesc cu un volum provocator. Reiau deseori aceleași cărți și gestul este provocator în sensul că mă stimulează să revin la în mod obsesiv, din nou și din nou, ani la rând, la textele recitite, ca și cum întotdeauna ar fi prima dată. Situația este interesantă și încărcată de o simbolistică aparte. O carte mă provoacă, mă îmbie și mă atrage să o deschid și să mă pierd, apoi, în ea pentru totdeauna. Ca în cazul unui Ulise al lecturii, un obiect textual mă îmi provoacă dorința de a rătăci la nesfârșit și de a nu încheia niciodată această carte.

De data aceasta, este vorba despre *Romanul scriiturii*, o crestomație în limba română, cu fragmente din textele lui Roland Barthes (1987). Nu este un volum despre care aș putea spune că are o apariție meteorică. Dar nu pot spune despre el nici că a făcut carieră sau că a marcat în mod fundamental economia generală a lecturii. Poate doar faptul că apare într-un sistem comunist în care cartea și lectura erau obiecte ale plăcerii mă poate trimite la ideea de volum eveniment.

Cartea este una care ar putea fi ușor trecută cu vederea, în comparație cu alte texte care au făcut carieră în cultura română. Cum ar fi *Plăcerea textului* (Barthes 2006), sau *Mitologii* (Barthes 1997). Dar, în toată rețineră și timiditatea ei, la pagina 134 din această carte, dau din nou peste unul dintre gândurile lui Roland Barthes care m-au făcut să revin mereu la acest text: „nimic nu este mai important pentru o societate decât clasificarea limbajelor sale”. O astfel de argumentație sună aproape ca o concluzie definitivă. Ca o decizie cu efecte incalculabile.

Sunt mereu interesat de această secvență. Și cred că, la un moment dat, chiar fără să vreau, am integrat-o în modurile mele de gândire. De la o vreme, face parte din genetica mea hermeneutică. Dincolo de semnificația specifică pe care și-a câștigat-o în economia sistemelor mele de interpretare, îmi dau seama că vorba lui Barthes nu mă captează ca o provocare teoretică. Nu efectul metodologic sau cel epistemologic sunt cele care îmi rețin

* Academia Română, Filiala Iași, bd. Carol I, nr. 8/Still3 – Systems Thinking Innovation Living Lab, Sistemul Cesar.

interesul. Deși mi se pare că strategia textuală a lui Roland Barthes are aici și o organizare teoretică.

Dincolo de toate aceste aspecte, mă interesează vorba lui Roland Barthes, mai ales pentru faptul că ea se constituie ca o topografie. Ea stabilește o zonă de confluență pentru o serie de chestiuni pe care le-aș vedea împreună doar dacă mi-aș îngădui o atenție în plus. Dacă aș fi cu adevărat la plusul de semnificație pe care îl generează punerea lor laolaltă.

Iar această excentricitate a textului de mai sus mă face să mă gândesc tocmai la justificarea faptului că limbajele intră în rețele și relații, iar aceste interacțiuni reprezintă tocmai fenomenele care dau efectele valorice dintr-un sistem. Pornind de aici, cred că aș putea înțelege un sistem și pornind de la țesătura limbajelor acestuia.

Desigur, un astfel de gând nu este unul nou. Într-o formă sau alta, el a fost pus la lucru și de alți autori sau autoare. Îmi place mereu să mă gândesc, de exemplu, la acțiunea de cercetare pe care au făcut-o Isabelle Tamba și Gabriela Haja pe marginea sistemului de semnificare pe care îl generează denumirile de produse alimentare locale, așa cum apar ele pe platforma *Gust de Iași*.

Rețelele și actele de semnificare fac parte, printre altele, din chiar conceptul și dinamica limbajelor ca atare. Dar nu aceasta este ocazia speculativă care deschide chestiunile acestui exercițiu. Sensul acestei idei pare să fie câștigat, odată pentru totdeauna, de conceptul limbajului și nu cred că sunt de făcut completări în această direcție, dincolo de ordinul descriptiv al chestiunii ca atare. Interesul îmi este atras mai curând de un efect secundar dat de vorba lui Roland Barthes. Astfel, mă întreb într-un mod cât se poate de serios: cum pot înțelege că tot ce are mai important o societate ajunge să fie translat în jocurile ei de limbaj? Cum putem înțelege faptul că ceea ce este decisiv într-un sistem social ajunge să se joace la nivelul limbajelor sale?

Relativismul circular și relativismul sistemic

Astfel, tot ceea ce ni se părea mai important pentru un sistem social ajunge în plan secund. Lucrurile, evenimentele și ideile cărora le oferim un grad ridicat de importanță devin efecte ale jocurilor de limbaj, la limita retorică a unui mod de reprezentare. În acest sens, aș numi prin ideea de limită retorică a paradigmei unei societăți faptul că, în interiorul sistemului de referință, cunoașterea, realitatea, valorile sunt fundamentale doar în măsura în care sunt produse, structurate, transmise și consolidate prin jocurile decisive de limbaj. Totul se întâmplă sau ajunge să se întâmple la nivelul discursurilor, al limbajelor și al jocurilor de limbaje.

În acest context, lucrul cel mai important ține de ideea de relativism. Un limbaj, oricât de structurat și de bine format ar fi, nu se angajează la nivelul expresiei și reprezentării decât prin relativizare. Dar avem de-a face cu două tipuri de relativizare, din punct de vedere cognitiv și epistemologic. Un relativism liniar, care se va dovedi circular, și unul sistemic. Primul este specific sistemelor închise, automate sau autarhice. Cel de-al doilea este specific sistemelor deschise.

Astfel, primul lucru pe care îl pot spune despre relativismul circular este acela că el se exprimă ca relativism ideologic închis. Mai mult decât atât, relativismul circular se constituie și se autolegitimează tocmai la această limită retorică paradigmatică. Tot ceea ce se consolidează la nivel paradigmatic apare pe linia unui proces retoric de relativizare ideologică. Autolegitimarea în sine este un efect al unui exercițiu de relativizare ideologică, atât timp cât pune în joc procese și efecte de autoreferențiere. Mecanismul de administrare hermeneutică a acestor fenomene de relativism paradigmatic se poate constitui prin relația dintre ideea de relevanță și conceptul de relevanță. O ideologie, prin faptul că reprezintă o entitate care se autogenerază în mod paradigmatic, este deja un sistem organic.

Aici este locul în care relativismul paradigmei unui sistem se dizolvă și se estompează în caracterul organic al acesteia. Pe linia unor comportamente hermeneutice cultivate de cultura de care aparținem, considerăm că o idee nu mai este efectul unui proces de relativizare în măsura în care ajunge să se autolegitimeze, într-un mod organic, la nivelul autoreferențialității sale. Caracterul organic al unui sistem de cunoaștere reprezintă și riscul de a favoriza fenomenele paralogice, prin care dimensiunea de relativizare este considerată ca fiind, de fapt, un comportament pozitiv, de consolidare a identității sistemului. Și, pe firul acestui risc, apar sistemele închise, cum ar fi cele autarhice, teocratice, tiranice, nedemocratice.

Astfel, pe firul unui relativism circular, atunci când renunțăm la mecanismele de evaluare sau reglare a pertinentei și relevanței unui sistem de cunoaștere, ne expunem pericolului de a transforma totul într-un sistem închis, legitimat de propriile paralogisme. Pe linia acestei idei, mi se pare interesant tocmai faptul că, într-o măsură sau alta, tot ceea ce este de pierdut și de câștigat se pierde și se câștigă mai întâi la nivelul limbajului.

Există însă un loc în care putem controla din punct de vedere epistemologic relativismul unui ecosistem de cunoaștere, pentru a-l scoate din circularitatea sa ideologică. Altfel spus, putem dezvolta strategii prin care să evităm un relativism care riscă să devină unul al unei infinite autoreferențieri circulare, atunci când el se dezvoltă în lipsa mecanismelor de reglare a pertinentei și relevanței.

În acest sens, din relativismul circular, putem dezvolta strategii de explorare în baza unui relativism critic și sistemic. Pentru că, la nivel paradigmatic, nu avem cum să ieșim din relativism. Și deși nu putem ieși din relativism, avem posibilitatea de a transforma relativismul circular într-un relativism strategic exploratoriu. Astfel, complexitatea unui sistem devine chiar oportunitatea deschiderii sale. Pot opera în mod strategic, într-un câmp al relațiilor, entităților și funcțiilor complexe, atât timp cât mă poziționez strategic în orizontul relativismului prin care se constituie modurile mele de gândire. Complexitatea raporturilor, relațiilor, evenimentelor, structurilor și entităților poate trimite la o angajare relativistă strategică, înțelegând prin comportamentul relativist un mod de angajare și adaptare dinamică la nivelul cunoașterii unei situații.

Astfel, atât timp cât activez funcția dinamică a relativismului și o controlez critic, complexitatea unui sistem devine chiar sensul constituirii și evoluției sale. Un sistem închis,

definit de un relativism liniar, circular, poate fi transformat într-un sistem deschis atât timp cât comportamentul relativist este asumat ca mod de adaptare dinamică a cunoașterii în timp real, într-un context situațional dat.

Aici apar două importante deschideri în teoriile gândirii sistemelor. Este vorba, în primul rând, despre ideea de creștere organică a cunoașterii în sistem deschis. Și despre ideea de epistemologie locală adaptativă.

Primul concept, cel al creșterii organice a cunoașterii, este foarte important, cel puțin din perspectiva faptului că o cunoaștere ajunge să se dezvolte organic în orizontul producției sale discursive. Jocurile de limbaj nu dispar niciodată ca jocuri și ele exprimă, în mod dinamic, faptul că o cunoaștere crește mereu către și în discursul său.

Al doilea concept este important pentru tema acestui exercițiu speculativ, tot din perspectiva faptului că dezvăluie o relație specială între cunoașteri și limbaje. Astfel, relația dintre un limbaj și o cunoaștere este una pe care o pot defini mereu ca fiind una:

- fie a unei epistemologii locale, prin care strategia hermeneutică de înțelegere și comunicare se adaptează la specificul situației;
- fie a unei narativizări contextuale, prin care strategia hermeneutică este aceea de a impune un anumit tip de înțelegere și comunicare.

Criza lingvistică a dezvoltării europene

La nivelul programelor și proiectelor europene, fie că sunt finanțate de Comisia Europeană sau de alte organisme de la nivel local, regional și național, se resimte tot mai des o criză a alinierii lingvistice, conceptuale și discursive. Această situație produce efecte importante, cel puțin datorită faptului că se manifestă la mai multe niveluri. Astfel, se înregistrează o criză lingvistică și hermeneutică în relațiile dintre actorii și agenții proiectelor și sistemelor de dezvoltare, pe de o parte, și beneficiarii direcți sau indirecti, pe de altă parte.

Cel mai simplu exemplu poate fi dat prin programul Horizon, finanțat de Comisia Europeană, cu efecte în toate țările europene și chiar la nivel global. În programul Horizon, de exemplu, babilonia limbilor, limbajelor, conceptelor și instrumentelor lingvistice este maximă. Atât pe orizontală, în relațiile dintre diferite regiuni, comunități, culturi și grupuri lingvistice europene, cât și pe verticală, de la nivelurile decizionale și de reprezentare, până la nivelurile operaționale și de execuție. Mai mult decât atât, există fracturi discursive chiar și la nivel transversal, pe circuitele complexe de producție și transfer de cunoaștere. Iar această tridimensionalitate nu epuizează setul efectelor din sistem. Pentru că, la nivelul beneficiarilor, fenomenele de mobilitate spontană, periodică sau definitivă complică lucrurile și mai mult, inducând componente culturale, identitare, de gen, rasă, generație și așa mai departe.

Există, apoi, dimensiunea culturilor lingvistice care influențează foarte mult fenomenele și procesele din ecosistemele de cunoaștere europene. Astfel, din punct de vedere general, putem spune că ne aflăm într-un sistem lingvistic orientat de limba engleză, dar suntem conștienți de faptul că alinierea la vectorul lingvistic dat de limba engleză nu este

unitară. Și nici nu are cum să fie unitară într-un sistem care pune preț pe principiile drepturilor individuale, pe valorile multiculturalismului și incluziunii de la orice nivel.

Dacă ar fi să trag o concluzie, cred că eficiența, sustenabilitatea și impactul acțiunilor de dezvoltare au de suferit și pentru simplul fapt că ne înțelegem cu greu în ecosisteme lingvistice extrem de complexe, în care nu avem, deocamdată, acțiuni strategice de management lingvistic. Proiecte specifice de adaptare și de management al acestui fenomen nu există decât la nivelul organismelor legislative și la cel al comisiilor de lucru de la nivel central. La nivel descentralizat, singura acțiune lingvistică strategică este cea care ține de dezvoltarea personală: trebuie să învățăm cu toții limba engleză.

Pe de altă parte, faptul de a considera un sistem de cunoaștere ca fiind, la bază, un ecosistem discursiv, reprezintă o abordare privită cu multă suspiciune la nivel metodologic și chiar strategic.

Proiectul ca mediu al dinamicilor enciclopedice

Un proiect, din perspectiva faptului că reprezintă un ecosistem de cunoaștere foarte complex, constituie totodată un mediu de expresie, modelare și consolidare a fenomenelor enciclopedice. Pot spune că un proiect este și un vocabular în mișcare. În același timp, atât în documentele strategice ale Comisiei Europene, cât și în rapoartele diferitelor acțiuni de promovare a politicilor comunitare, se precizează deseori faptul că, în cadrul acțiunilor din proiectele europene, nu există la nivel central și în formă consolidată strategii socio-lingvistice și de lingvistică politică a dezvoltării¹, care să structureze, să promoveze și să susțină sinergiile semantice și conceptuale dintre diferitele medii și domenii de acțiune. Astfel, între mediul de cercetare, antreprenorial, educațional, administrativ, civil, politic și digital există rupturi importante la nivelul lingvisticii politicilor, strategiilor, normelor, metodologiilor, epistemologiilor și discursurilor de popularizare.

Orice proiect este, înainte de toate, un limbaj și orice program de dezvoltare este, în primul rând, un ecosistem de cunoaștere, adică un ecosistem discursiv, cu fenomene lingvistice specifice. În acest sens, o regulă de bună practică este aceea ca, în cadrul unui proiect, să fie luate în considerare acțiuni de management lingvistic, cel puțin la nivelul acțiunilor de management al datelor și de operaționalizare a metodologiilor specifice.

În același timp, fiecare proiect reprezintă pentru lingvistica politică un mediu de cercetare în timp real și în relație directă cu actorii implicați și părțile interesate. Construirea unui vocabular pornește de la următoarele situații și argumente:

¹ Prin lingvistică politică am în vedere ansamblul de teorii, metodologii, discursuri și practici strategice prin care explorăm, analizăm, înțelegem și descriem modurile în care o practică lingvistică (discurs, proiect, sau structură) organizează un sistem, definind din punctul de vedere al proceselor lingvistice fie obiectivele strategice, fie ingineria socială din cadrul sistemului de referință. Lingvistica politică, din punct de vedere epistemologic, dar și pragmatic, are în vedere faptul că limbajele produc efecte, resurse sau proiecții de organizare a politicilor unui sistem.

a) Există o criză taxonomică și conceptuală a limbajelor dezvoltării strategice în programul Horizon², finanțat de Comisia Europeană. Această situație critică se remarcă mai ales în programele care au ca obiective cercetarea, educația publică, dezvoltarea antreprenorială, politicile guvernantei strategice, dezvoltarea sustenabilă: RIA (Research and Innovation Action), IA (Innovation Action) și CSA (Coordination Support Action).

b) Necesitatea structurării circuitelor semantice între acțiunile de cercetare, educație publică, informare civică, decizie antreprenorială, guvernanta locală și politici strategice.

c) Proiectul reprezintă un mediu complex în care sunt folosite limbaje specializate, discursuri paradigmatic, cu efecte operaționale, culturale și ideologice.

d) Există o ruptură între modurile de cunoaștere de la nivelul cercetării, nivelul dezvoltării, nivelul strategic și nivelul cultural comunitar public.

e) Vocabularul unui program devine pilon de referință a proiectelor finanțate și referință fundamentală în construcția și implementarea acestor proiecte.

Pornind de la aceste considerente, în sistemul Cesar, a fost consolidată și dimensiunea de lingvistică politică a dezvoltării din cadrul laboratorului GLOttO Lingua Living Lab. La nivelul obiectivelor de lingvistică politică, în cadrul laboratorului GLOttO, a fost demarată și o primă acțiune specifică. Astfel, în dezvoltarea propunerii de proiect UrbBIO, s-a stabilit, ca rezultat preconizat, dicționarul *The Vocabulary of Urban Food Ecosystems*. S-a stabilit ca dicționarul de tip vocabular să fie realizat prin acțiuni de cercetare științifică, coordonate de echipa de cercetare din laboratorul GLOttO Lingua Living Lab, implicat în cadrul proiectului prin P1-ARFI. În propunerea de proiect UrbBIO, a fost stabilit și cadrul specific de implementare pentru acest livrabil. Astfel, pentru realizarea în sistem living lab a vocabularului, vor fi monitorizate comportamentele lingvistice atât în acțiunile de implementare, cât și în relația cu beneficiarii, prin metodologii specifice: observație participativă, sistematizare a datelor lingvistice, modelare enciclopedică.

O astfel de acțiune este importantă, din cel puțin câteva motive strategice: în primul rând, se răspunde la o problemă specifică și se răspunde cu metodologii și instrumente specifice domeniului de cunoaștere și acțiune în care se poate face intervenția de contracarare, ajustare sau chiar rezolvare; în al doilea rând, o astfel de acțiune are un potențial mare de replicare și poate deveni un model de bune practici și în alte proiecte sau programe de dezvoltare. Și, nu în ultimul rând, se face o joncțiune strategică între acțiunile de cercetare teoretică și aplicată, dar se deschide și o arie importantă de interdisciplinaritate între științele tehnice, științele vieții și științele socio-umane, așa cum sunt ele înțelese și operaționalizate la nivelul acțiunilor Comisiei Europene.

² Programul *Horizon* este o denumire generică pentru programele cadru ale Comisiei Europene, prin care se finanțează proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare, în diferite sesiuni de acordare a granturilor, organizate pe domenii specifice societății europene, având o ciclicitate specifică în funcție de obiectivele propuse. În momentul de față (în anul 2025), ne aflăm sub efectele programului cadru FP9 (Framework Program 9), denumit *Horizon Europe*.

Logo-topia ca loc al ideii de sistem

Vorbirea, și mai ales acea vorbire înțeleasă ca logo-topie, este cea care ne apropie cel mai mult de ideea de izomorfism. Înțelegând prin acest izomorfism dualitatea din relația dintre gândirea sistemului și realitatea sistemului. Ca formă de articulare, la nivel strategic, vorbirea pune în funcțiune o ontologie. Înainte de a fi un efect semantic, la nivel de consolidare sub forma unui limbaj, vorbirea se activează ca sintaxă, adică se constituie ca ontologie formală pentru un sistem semantic pe care rămâne să îl activăm și să-l descifrăm.

Sunt de părere că vorbirea ca semioză se instituie ca ontologie, pentru a deveni, mai apoi o gnoseologie. Iar această dualitate de tip izomorfic marchează atât ontologia, cât și gnoseologia sa. Este un loc în care, printr-o critică dinamică, pot folosi perspectiva ontologică pentru a pune în chestiune orice fapt de cogniție care devine vorbire și pot înțelege, cum deja s-a mai făcut încă din antichitatea greacă, ontologia ca sistem gnoseologic.

În încheiere

Este suficient să spun despre vorbire și despre text că sunt sisteme, atât timp cât sunt de acord că este sistem orice entitate care se produce și se constituie ca atare, atât pe linie temporală, cât și într-un topos pe care îl folosește ca spațiu al propriei organizări și al propriilor efecte ontologice. Și, pe linia acestei idei relevante prin sine, pot vorbi în mod comparativ sau prospectiv despre sistemele de cunoaștere și sistemele lingvistice, precizându-le similitudinile, disparitățile, sincroniile și diacroniile. Orice metodologie și orice epistemologie permit în modul cel mai simplu o analiză în oglindă a celor două tipuri de sisteme. Nimic nu ar fi irelevant din punct de vedere metodologic. Chiar istoria comună generată de structuralism în științele limbajului și în cele ale interpretării mi-ar oferi numeroase ancoră și perspective pentru a deschide dosarul comun al ecosistemelor de cunoaștere și al celor lingvistice.

Și, într-un astfel de context, ar fi interesante două trasee ale determinațiilor directe, secvențiale. Translația de jos în sus (*bottom-up*, în limba engleză, în jargonul managementului de proiect) dinspre vorbire spre gândire. Relația de translație dinspre vorbire spre gândire ne-o imaginăm de cele mai multe ori ca o instituție în care gândirea are la bază articulările limbajului. În sens invers, gândirea determină organizarea discursivă de sus în jos (*top-down*, în limba engleză, în limbajele specifice managementului).

Acestea ar fi doar câteva puncte de plecare pentru o analiză în această triangulație: sistemele de cunoaștere, sistemele lingvistice și sistemele de tip proiect. Ideea de sistem și de abordare critică poate căpăta noi coordonate metodologice și epistemologice pentru a gândi ecosistemul de cunoaștere, ca sistem lingvistic. În orice caz, cred că, în orice abordare a acestei dualități, intrăm în cunoaștere prin cuvintele cu care vorbim despre noi și despre lucruri și ne întoarcem mereu la ecosistemul complex al discursurilor care, prin dinamica lor transformă nu doar limbajul și limba, ci și cunoașterea în organisme vii, cu organizări și

creșteri organice, în sisteme mai mult sau mai puțin deschise, după cum decidem la nivelul modurilor noastre de gândire.

Mențiuni

Acest studiu este un rezultat al cercetărilor realizate în laboratorul Still3 – Systems Thinking Innovation Living Lab, din hubul Cesar, www.cesar2030.eu. Ideile prezentate în acest material aparțin autorului și nu reprezintă, în mod necesar, poziția terților, în calitatea acestora de părți interesate.

BIBLIOGRAFIE

- Barthes 1987 = Roland Barthes, *Romanul scriiturii*, București, Editura Univers.
- Barthes 1997 = Roland Barthes, *Mitologii*, Iași, Editura Institutul European.
- Barthes 2006 = Roland Barthes, *Plăcerea textului. Roland Barthes despre Roland Barthes. Lecția*, Chișinău, Editura Cartier.
- de Bono 1977 = Edward de Bono, *Lateral Thinking. A textbook of Creativity*, Pelican Books.
- Haja, Tamba 2023 = Gabriela Haja, Elena Isabelle Tamba, *Povestea lingvistică a cuvintelor cu Gust de Iași*, în Ioan Sebastian Brumă (coord.), *Sisteme rurale durabile și sustenabile. Studii de agro-economie și antropologie rurală*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, p. 297–305, <https://editura.ubbcluj.ro/index.php/puc/catalog/book/3172>.
- Löyty et al. 2024 = Tuula Löyty, Codrin Dinu Vasiliu, Ioan Sebastian Brumă, Lucian Tanasă et al., *D3.3 Systems Thinking Methodology*, Cities2030 Project Report, <https://cities2030.eu/>.
- Vasiliu 2024 = Codrin Dinu Vasiliu, *În căutarea sistemului. Constituirea hermeneutică a gândirii lumilor sistemice*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, <https://editura.ubbcluj.ro/index.php/puc/catalog/book/3286>.
- Meadows 2008 = Donella Meadows, *Thinking In Systems: A Primer*, Chelsea Green Publishing.

THE POLITICAL LINGUISTICS OF DEVELOPMENT. THE KNOWLEDGE ECOSYSTEM AS A LINGUISTIC SYSTEM

ABSTRACT

This essay is facing a double challenge. From a speculative standpoint, I am keenly interested in understanding how I could model the comprehension of a system with elements related to the ontology of languages. In other words, I am primarily interested in how I can analyse and understand a knowledge system as an ecosystem of processes, interactions, and effects of languages. In this regard, I stay cautious of the fact that systems thinking is consolidated through integrating multiple perspectives of analysis, yet, at the same time, it seems to me that an understanding of the system as a language of different languages provides an array of both interesting and useful speculative perspectives for any strategy of building a knowledge system. It lies in the idea that an understanding emerging from the ontology of discourses is elementary for any strategic thinking of knowledge systems. For instance, I am using the Cesar knowledge ecosystem. Cesar is a community and a knowledge ecosystem that has been conceptualised and built under scrutiny and participatory

observation, and thus allowed to reach compelling conclusions about collaborative development ways within knowledge ecosystems.

Keywords: *political linguistics, systems, knowledge ecosystems, linguistic systems, languages, anthropology of knowledge, Cesar, Gust de Iași.*

